

Kwalificatiedossier Politieonderwijs

Kwalificatiedossier	Associate Politiekunde
Beroepskolom	Politieman/ -vrouw
Diploma's	Associate Degree Politiekunde, NLQF 5 (120 C)
Deeldiploma	-
Certificaten na- en bijscholing	Algemeen: 1 Verkeer: 17 Milieu: 5 Geweldsbeheersing: 75
Status	Niet vastgesteld
Datum vaststelling POR	27 september 2013
Datum vaststelling minister VenJ	Volgt eventueel

NLQF	Politieman/-vrouw	Rechercheur	Politiechef
2	Assistent Politiemedewerker		
3	Basis Politiemedewerker en		
4	Allround Politiemedewerker		
5	Associate Politiekunde	Associate Recherchekunde	Associate Operationeel leidinggeven
6	Bachelor Politiekunde hbo	Bachelor Recherchekunde hbo	
7	Master Crisis and Public Order Management (multidisciplinair, hbo) Master Politiekunde (wo)	Master Recherchekunde hbo	Master Tactisch leidinggeven (hbo) Master Strategisch leidinggeven (wo)

Inhoudsopgave

Inleiding

Deel A. Beroep en beroepsprofiel

A.1 Beroep

A.2 Beroepsprofiel

Deel B. Kwalificaties

B.1 Diploma's

B.2 Deeldiploma's

B.3 Certificaten van na- en bijscholing

Deel C. Examenvereisten

C.1 Examenvereisten diploma's

C.2 Examenvereisten deeldiploma's

C.3 Examenvereisten certificaten van na- en bijscholing (p.m.)

Deel D. Verantwoording en Ontwikkelpunten

D.1 Verantwoording

D.2 Ontwikkelpunten

Begrippenlijst

Descriptor NLQF 5

Inleiding

Het politieonderwijs leidt in grote lijnen op voor drie soorten beroepen, de Politieaanvrager/ -vrouw, de Rechercheur en de Politiechef. Dit kwalificatiedossier (KD) betreft het politieberoep Politieaanvrager/ -vrouw. Dit beroep wordt uitgeoefend op meerdere kwalificatieniveaus. De kwalificaties waar het in dit dossier om gaat, bevinden zich op het kwalificatieniveau 5, conform het NLQF. Dit KD heeft in hoge mate een ontwikkelkarakter, niet alleen voor wat betreft deel C (examenvereisten), maar evenzeer de andere delen.

In deel A wordt onder A.1 het politieberoep Politieaanvrager/ -vrouw op niveau 5 beschreven. Kenmerkend is dat een brede basis van politievakmanschap wordt gecombineerd met doorontwikkeling in specifieke vakgebieden en/of werkerterreinen (Wijkagent, Verkeer, Milieu, Geweldsbeheersing). In *Schakelen in Verantwoordelijkheid* (februari 2011)¹ wordt om die reden van functiegerichte na- en bijscholing gesproken (pg. 93). Onder A.2 wordt ingegaan op de herijkte competenties van de vakbekwame Politieaanvrager/ -vrouw op niveau 5. Daarbij wordt de verbinding gemaakt met het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP).

In deel B is onder deel B.1 het streefbeeld verwoord van de Associate Degree Politiekunde, een graad binnen het hoger onderwijs die nieuw is in Nederland, maar al langere tijd bestaat in andere landen. Dit kwalificatieniveau overlapt met het bachelorniveau (hbo, 120C van een bachelortotaal van 240C). Omdat er nog geen AD diploma is gedefinieerd, kan er ook geen sprake zijn van deeldiploma's onder deel B.2. Alle bestaande reeksen certificaten van na- en bijscholing, klein en groter, zijn geordend onder deel B.3. Deze ordening heeft een voorlopig karakter, gegeven het lopende project Doorlichting postinitieel politieonderwijs (zie deel D.2). Een substantieel deel van de betreffende certificaten zal deel gaan uitmaken van het KD Politieaanvrager.

In deel C zijn geen examenvereisten vermeld. Het KD Associate Politiekunde is dermate in ontwikkeling en heroverweging dat reconstructie van de bestaande examenvereisten weinig toevoegt (zie verder deel D.2). Examenvereisten zoals beoogd onder deel C dienen een verdere concretisering van de (deel-)kwalificatieprofielen in te houden en te overlappen met de examenvereisten van de kwalificatie Bachelor Politiekunde. Formulering dient zodanig te gebeuren dat leerwegneutrale examinering mogelijk wordt.

In deel D volgt de verantwoording van hetgeen is vermeld onder de delen A, B en C. Daarbij worden criteria van onderbouwing, navolgbaarheid, samenhang en doelmatigheid gehanteerd (deel D.1). In deel D.2 zijn ontwikkelpunten met betrekking tot dit KD vermeld. De gehanteerde begrippen zijn toegelicht in bijlage 1 bij dit KD.

¹ Hierna: *Schakelen*.

Deel A. Beroep en beroepsprofiel

A.1 Beroep

De beroepskolom Politieaanpak/-vrouw heeft betrekking op meerdere vakgebieden en werkterreinen in het LFNP. Het beroep van Politieaanpak/-vrouw wordt uitgeoefend in dikwijls sterk verschillende en wisselende omstandigheden en in uiteenlopende functies. In *Schakelen* (2011) heeft de Politieonderwijsraad een balans opgemaakt van veranderingen in het werk van de politie en de (benodigde) doorwerking daarvan in de beroepsprofielen van de politie. Het centrale thema bleek het toenemend belang van intelligence. De samenleving wordt complexer en minder kenbaar door globalisering, digitalisering en toenemende sociaal-culturele diversiteit. De aard en afbakening van het beroep van Politieaanpak/-vrouw wordt beïnvloed door een verschuiving van politietaken naar andere publieke uitvoeringsdiensten (gemeentelijke bijvoorbeeld) en soms ook naar particuliere beveiligingsdiensten. Enerzijds leidde dit tot een inperking van de politietaken, anderzijds vergrootte het de noodzaak tot samenwerken en het belang van een functionele, nodale oriëntatie. De behoefte aan meer specialistisch georiënteerde politieaanpak/-vrouwen vloeit voort uit de toenemende complexiteit van de samenleving en de noodzaak van effectieve en efficiënte ketensamenwerking.

Vakbekwame Politieaanpak/-vrouwen op niveau 5 zijn algemeen opsporingsbekwaam, breed inzetbaar op diverse vakgebieden en werkterreinen binnen de politie en in meerdere rollen (zoals niveau 4), maar beschikken tevens over aanvullende professionele en organisatorische ervaring en expertise op hoger onderwijsniveau op specifieke vakgebieden/ werkterreinen. Daar komt bij het vermogen om coördinerende operationele verantwoordelijkheden te kunnen dragen.

A.2 Beroepsprofiel

In *Schakelen* is geen integraal beroepsprofiel Politieaanpak/-vrouw op NLQF niveau 5 geformuleerd. Wel is sprake van een reeks meer specialistische profielen op post-mbo niveau, die corresponderen met bepaalde vakgebieden en/ of werkterreinen (verkeer, milieu, geweldsbeheersing). Bijpassende functiecategorieën in het LFNP worden geduid als 'senior' of bij verdere doorgroei 'operationeel expert'. Mede omdat het postinitiële politieonderwijs zo sterk aan onderhoud onderhevig bleek in de afgelopen jaren, beperkte *Schakelen* zich tot een lichte herijking van de 'specialistische profielen' op pg. 195. Deze betroffen overwegend het werken binnen een internationale context (transportcriminaliteit, milieucriminaliteit) en de noodzaak tot samenwerking op het terrein van geweldsbeheersing. In 2012 zijn de betreffende profielen geïntegreerd in één samenhangend kwalificatieprofiel (zie B.1), waarmee het belang van kwalificering op NLQF niveau 5 is onderstreept.

Deel B. Kwalificaties

B.1 Diploma's

Code KD	Code KSP 2013	C	Titel diploma	FA
1.5.1		120	Associate Degree Politiekunde <i>(nog te ontwikkelen)</i>	

Kwalificatieprofiel ²

Een Associate Politiekundige kan:

Vakmatig

1. opereert proactief, kalm en resultaat gericht in ingewikkelde, spanningsvolle of onvoorspelbare situaties waarbij specialistische vaardigheden in handhaving en opsporing vereist zijn
2. treedt zelfstandig proportioneel en rechtmatig op, handelt hierbij zorgvuldig binnen juridische- en beleidskaders en maakt adequaat gebruik van zijn bevoegdheden en middelen
3. gaat 'intelligence' gestuurd te werk en schakelt netwerkpartners op systematische wijze in om een bepaalde verstoring in de balans te voorkomen of te herstellen
4. kan een handhavingsadvies/ -plan opstellen, coördineren/ uitvoeren en evalueren gericht op balansverstoorders of balansversterkers

Contextueel

5. onderhoudt relaties op een specifiek werkterrein met externe netwerkpartners en benut deze voor het verkrijgen van informatie, steun en medewerking
6. zet bij het uitvoeren van zijn taak, specialistische apparatuur/ materieel/ middelen adequaat in, en schakelt tussen handhaven en opsporen binnen de diverse rechtsgebieden
7. signaleert balansverstoringen en -versterkingen, brengt (nodale) informatie in kaart, informeert belanghebbenden
8. analyseert balansverstoringen en -versterkingen, bedenkt methoden om deze verstoringen te herstellen en versterkingen te ondersteunen

Sociaal

9. coacht collega's en coördineert hun werkzaamheden vanuit zijn specialistische deskundigheid
10. kan interdisciplinair en integraal werken met (inter)nationale partners en houdt daarbij rekening met de belangen van alle betrokkenen
11. formuleert juridisch juist, in voor belanghebbenden begrijpelijke termen en correct Nederlands, een rapportage, handhavingsadvies/ -plan of proces-verbaal, vanuit specialistische deskundigheid
12. verplaatst zich bij balansverstoringen en -versterkingen in de (culturele) achtergrond of belangen van de betrokken partijen zonder daarbij de positie van de politie en het maatschappelijk belang uit het oog te verliezen

Individueel

13. neemt zelfstandig en doortastend beslissingen, ook in risicovolle situaties, verantwoordt deze en kan feedback hierop verwerken
14. is creatief en vindingrijk in het veredelen van informatie en het leggen van verbanden
15. kan informatievragen van collega's helder krijgen, verzamelde informatie op waarde schatten en deze delen met collega's of een expert inschakelen
16. is zich bewust van de grenzen van zijn rol en kan het eigen handelen binnen deze rol monitoren, evalueren en zo nodig bijstellen

² Dit kwalificatieprofiel verdient nog nadere beschouwing, onder andere in vergelijking met de kwalificatieprofielen van de Allround Politiemedewerker en Bachelor Politiekunde en de geldende indicatoren van het NLQF. Het kwalificatieprofiel berust op een integratie van de profielen Milieu, Verkeer, Vreemdelingtoezicht en Gewelddbeheersing (Schakelen, pg. 93; 195).

Beroepstaken

De competenties in het kwalificatieprofiel zullen bij verdere ontwikkeling van het KD betrokken worden op meerdere, onderscheiden clusters van beroepstaken (differentiaties). Zie verder deel D.2.

B.2 Deeldiploma's

Code KD	Code KSP 2013	C	Titel deeldiploma	FA
1.5.2				

B.3 Certificaten van na- en bijscholing

Code KD	Code KSP 2013	C	Titel certificaat	FA
			Algemeen	
1.5.3		30	Wijkagent senior	
			Verkeer	
1.5.3	30.0.21	5	Basis motorsurveillant	X
1.5.3	30.0.22	6	Verkeerssurveillant motor	X
1.5.3	40.0.32	25	Analyseren van verkeersongevallen	X
1.5.3	40.0.33	8	Reconstrueren bij verkeersongevalsanalyse (VOA)	X
1.5.3	40.0.34	16	Gebruik van computersimulatie bij verkeersongevalsanalyse (VOA)	X
1.5.3	40.0.41	15	Signaleren en adviseren binnen verkeersinfrastructuur	
1.5.3	40.0.42	10	Surveilleren met een motorfiets	X
1.5.3	40.0.43	10	Surveilleren met een auto	X
1.5.3	40.0.44	10	Controleren van voertuigen	
1.5.3	40.0.45	5	Toezicht houden op beroepsgoederenvervoer	
1.5.3	40.0.46	5	Toezicht houden op beroepspersonenvervoer	
1.5.3	40.0.47	5	Werken met meetmiddelen	
1.5.3	40.0.48	5	Handhaven op rijvaardigheid en rijgeschiktheid	
1.5.3	40.049	5	Coördineren en afhandelen van verkeersongevallen	X
1.5.3	40.0.50	5	Signaleren bij handhaving	
1.5.3	40.0.51	45	Verkeersongevalsonderzoek (VOO)	X
1.5.3	40.2.25	1	Besturen van een verscherpt rijdend toezicht (VRT)-voertuig	X
			Milieu	
1.5.3	41.1.11	5	Vuurwerk	
1.5.3	41.1.12	14	Milieurechercheonderzoek	
1.5.3	41.1.13	11	Milieutechnisch onderzoek	
1.5.3	41.1.15	4	Opsporing en handhaving in het kader van dierenwelzijn	
1.5.3	41.1.16	12	Milieuagent	
			Geweldsbeheersing	
1.5.3	32.2.03a	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid plaatsingsteam	X
1.5.3	32.2.03b	3	Werken op hoogte level 1 Teamlid IBT	X
1.5.3	32.2.03c	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid onderhandelaars	X
1.5.3	32.3.03d	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid hondengeleiders	X
1.5.3	32.3.03 ^e	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid ME-BRATA/OE	X
1.5.3	32.3.03f	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid explosievenverkenners	X
1.5.3	32.3.03g	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid interventie-eenheden	X
1.5.3	32.3.03h	1	Werken op hoogte level 1 Teamlid Technische Ondersteuning	X
1.5.3	32.2.04a	9	Werken op hoogte level 2 Specialist hondengeleiders	X
1.5.3	32.2.04b	9	Werken op hoogte level 2 Specialist IBT	X

1.5.3	32.2.04c	9	Werken op hoogte level 2 Specialist interventie-eenheden	X
1.5.3	32.2.04d	9	Werken op hoogte level 2 Specialist ME-BRATA/OE	X
1.5.3	32.2.04 ^e	9	Werken op hoogte level 2 Specialist plaatsingsteams	X
1.5.3	32.2.34	3	Optreden bij explosievenveiligheid CBRNE	
1.5.3	32.2.36	6	Optreden als ME-lid	X
1.5.3	32.2.37	6	Waarnemingen en aanhouding	X
1.5.3	32.2.38	2	Optreden op en nabij water - Groepslid	X
1.5.3	32.2.39	4	Besturen van een ME-voertuig	X
1.5.3	32.2.40	1	Gebruik van traangas in ME-verband	X
1.5.3	32.2.41	3	Bewaken/beveiligen met HKMP5	X
1.5.3	32.2.42	3	Besturen van een AE-voertuig	X
1.5.3	32.2.43	3	Optreden lid verkenningseenheid	X
1.5.3	32.2.44	3	Besturen van een voertuig hondengeleiders ME	X
1.5.3	32.2.45	3	Optreden als beredene ME	X
1.5.3	32.2.47	4	Verzorgen van verbindingsverkeer	X
1.5.3	32.2.48	2	Optreden als hondengeleider	X
1.5.3	32.2.51	2	Communiceren in crisissituaties	
1.5.3	32.2.52	6	Afschermen optreden van specialistische eenheden d.m.v. special camouflage and rural tactics (SCART)	X
1.5.3	32.2.80a	6	Basisopleiding Centralist Multidisciplinair	
1.5.3	32.2.80b	3	Basisopleiding Centralist Politie specifiek	
1.5.3	32.2.91	7	Rijopleiding generalist beveiliging persoonsbeveiliging	
1.5.3	32.3.92	22	Generalist beveiliging persoonsbeveiliging	
1.5.3	32.2.99	1	Spottersopleiding	
1.5.3	40.2.24	3	Veilig rijden van bijzondere manoeuvres t.b.v. werkzaamheden aanhoudings- en ondersteuningseenheid (AOE)	X
1.5.3	40.2.26	1	Vorbereiding onopvallend en veilig rijden t.b.v. aanhoudings- en ondersteuningseenheid (AOE)	X
1.5.3	40.3.21	6	Onopvallend en veilig rijden t.b.v. aanhoudings- en ondersteuningseenheid (AOE)	X
1.5.3	40.3.24	4	Motoropleiding - AOE	X
1.5.3	40.3.25	4	Motoropleiding - DKDB	X
1.5.3	42.2.21	3	Gebruik van explosieven bij AOE-werkzaamheden	X
1.5.3	42.2.22	6	Afgeven van een precisieschot op lange afstand ((BBE) Bijzondere bijstandseenheid)	X
1.5.3	42.2.35	6	Leidinggeven bij explosievenveiligheid CBRNE	
1.5.3	42.2.38	2	Leidinggeven aan een groep op of nabij water	X
1.5.3	42.2.39	6	Leidinggeven aan een verkenningseenheid (groepscommandant)	X
1.5.3	42.2.43	11	Leidinggeven aan een ME-groep	X
1.5.3	42.2.44	9	Leidinggeven aan een AE-groep	X
1.5.3	42.2.26	6	Leidinggeven aan een groep beredenen ME	X
1.5.3	42.2.47	2	Leidinggeven aan een groep hondengeleiders ME	X
1.5.3	42.2.48	9	Instructeur Fysieke Vaardigheden Speciale Eenheden	
1.5.3	42.2.54	38	Docent Gevaarsbeheersing	
1.5.3	42.2.56	5	Proactief beveiligen	
1.5.3	42.2.60	6	Coördinator Persoonsbeveiliging	
1.5.3	42.2.61	5	Onderhandelen	
1.5.3	42.2.61a	3	Onderhandelen bij terrorisme en activisme	
1.5.3	42.2.62	4	Leidinggeven aan een team onderhandelaars	
1.5.3	42.2.74	33	Aanhouding en ondersteuning	X
1.5.3	42.2.81	8	Werken op hoogte Urban voorklimmer	X
1.5.3	42.2.90	12	Vuurwapeninstructiespecialist (VIS)	X
1.5.3	42.2.91a	2	Toetser schietvaardigheid vuurwapen doelgroep AOE	X
1.5.3	42.2.91b	1	Toetser AZV doelgroep AOE	X
1.5.3	42.2.91c	1	Toetser schietvaardigheid vuurwapen doelgroep ME	X
1.5.3	42.2.91d	1	Toetser schietvaardigheid vuurwapen en AZV doelgroep DKDB	X
1.5.3	42.2.91 ^e	1	Toetser schietvaardigheid vuurwapen en AZV doelgroep DSRT - Plaatsingsteams	X
1.5.3	42.2.92	1	Bedienaar repeteervuurwapen AOE	X
1.5.3	42.2.93	1	Bedienaar traangas AOE	X
1.5.3	42.2.94	1	Bedienaar stroomstootwapen AOE	X

1.5.3	42.6.10	11	Leiding geven aan een sectie ME	X
1.5.3	42.6.11	9	Leiding geven aan een sectie AE	X
1.5.3	42.6.12	5	Leiding geven aan een sectie AOE	X
1.5.3	42.6.13	2	Leidinggeven aan een sectie op of nabij water	X
1.5.3	42.6.14	4	Leidinggeven aan een peloton ME	X
1.5.3	42.6.15	3	Informatiemanager ROT	
1.5.3	42.6.16	2	Informatiemanager CoPI	
1.5.3	42.6.17	3	Leider ROT	
1.5.3	42.6.18	5	Leider CoPI	

Instroomeisen B.1/B.2

Minimaal: Havo diploma of relevant mbo 4 diploma, waaronder het diploma Allround Politiedewerker.

Instroomeisen B.3

Afhankelijk van opbrengsten project *Doorlichting Postinitieel Politieonderwijs*.

De kernopgave 5202298: Leider ROT is gepositioneerd op NLQF 7, en omhelst 84 SBU/3 Credits.

Deel C. Examenvereisten

C.1 Examenvereisten diploma's

Volgt in een latere fase van onderhoud.

C.2 Examenvereisten deeldiploma's

Volgt in een latere fase van onderhoud.

C.3 Examenvereisten certificaten van na- en bijscholing

Eén certificaat is uitgewerkt qua examenvereisten. Dit betreft het certificaat Docent Gevaarsbeheersing. De overige certificaten volgen in een latere fase van onderhoud.

Deel D: Verantwoording en Ontwikkelpunten

D.1 Verantwoording

Doelmatigheid

In het LFNP zijn de functielagen Generalist, Senior en Operationeel Expert onderscheiden. Functiebeschrijvingen zijn geformuleerd in termen van vakbekwaamheid. Huidige kwalificaties die binnen het KD Associate Politiekunde zijn geordend, hebben betrekking op meerdere vakgebieden en/ of werkerterreinen in genoemde functielagen, die allen tot het beroep Politieaanwettiger/-vrouw gerekend worden (Beveiliging, GGP, Interventie, Meldkamer, Intake & Service). Zie deel B van dit KD en de matrix van de kwalificatiestructuur politieonderwijs 2014 in het Voorjaarsadvies 2013. De doelmatigheid van de kwalificaties vermeld onder B.3 moet verduidelijkt worden door een scherper onderscheid naar niveau, breedte en diepgang van de kwalificaties. Alle vermelde kwalificaties passen binnen het brede beroep van Politieaanwettiger/-vrouw. Momenteel wordt binnen het project *Doorlichting Postniet-politieonderwijs* onderzoek gedaan naar nut en noodzaak van betreffende kwalificaties en naar het kwalificatieniveau. De uitkomsten van dit lopende project zijn van groot belang voor de verdere inrichting van dit KD.

Navolgbaarheid

In *Schakelen* is geconstateerd, dat in aansluiting op het brede beroep van politieaanwettiger/-vrouw op NLQF niveau 4, er behoefte bestaat aan meer specifieke deskundigheden (zie pg. 93). Inhoudelijk zijn deze slechts beperkt besproken en bleven deze buiten het proces van herijking. De reden was dat de betreffende kwalificaties vrijwel continue onderwerp waren van actualisatie. Een kritische reflectie hierop is te lezen in *De geschiedenis van de Verandering* (Politieonderwijsraad, 2010), dat als bron diende in *Schakelen* (2011).

Onderbouwing

De onderbouwing van de vermelde kwalificaties in deel B is terug te lezen in eerdere adviezen van de Politieonderwijsraad. Wijzigingen berusten tot en met 2012 op uitspraken en betrokkenheid van gremia van de RKC (expertgroepen, strategische beleidsgroepen, en soms ook boards).

Samenhang

Het huidige KD Associate Politiekunde toont een grote mate van diversiteit aan kwalificaties, klein en groter. De samenhang is beperkt. De aansluiting op en overlap met de kwalificaties Basis Politieaanwettiger en Allround Politieaanwettiger vergt nadere aandacht. Het ontwerp van een Associate Degree Politiekunde, inclusief differentiaties naar onderscheiden vakgebieden/werkerterreinen zoals Persoonsbeveiliging, Verkeer, Interventie (bijv. AOE en ME), Meldkamer, Intake & Service en het vakgebied docent, biedt nieuwe perspectieven voor versterking van de samenhang. Een belangrijk criterium is hierbij de aansluiting op en overlap met de kwalificatie Bachelor Politiekunde.

Binnen de kwalificatie AD Politiekunde is het van belang een apart deeldiploma 'Algemene Opsporingsbekwaamheid en Politieaanwettiger' te onderscheiden. Hiermee wordt directe instroom mogelijk vanuit het reguliere (beroeps)onderwijs en verwante branches binnen de arbeidsmarkt. Tot nu toe geldt dat de instroomeisen die gesteld worden aan de bijbehorende opleidingen uitgaan van een reeds behaalde kwalificatie van (Allround) Politieaanwettiger. Ook opname van examenvereisten op het terrein van operationele coördinatie zijn relevant te noemen, alsmede examenvereisten op het terrein van instructeur/ docent politiekunde (zie verder deel D.2).

D.2 Ontwikkelpunten

Algemeen

In het Najaarsadvies 2013 van de Politieonderwijsraad zijn enkele algemene ontwikkelpunten benoemd, die mede betrekking hebben op het KD Associate Politiekunde. Deze zijn de volgende:

1. In deel B wordt met ingang van een nader af te spreken jaar een apart deeldiploma “*Algemene Opsporingsbekwaamheid en Politie Vorming*” verwoord. Dit omvat tevens een (verdere) explicitering van de wettelijke beroepsvereisten. Gestreefd wordt naar het jaar 2015.
2. Er wordt gewerkt aan een Referentiekader Generieke Competenties voor het gehele politieonderwijs waarnaar verwezen wordt bij de examenvereisten in deel C vanaf een nader te bepalen jaar (gestreefd wordt naar 2016). Dit referentiekader is nog in ontwikkeling. Referenties hebben betrekking op Nederlands, Moderne Vreemde Talen, Rekenen/ wiskunde, Democratie en Rechtstaat, Internationalisering, Digitalisering en Diversiteit en variëren naar drie niveaus van functionele kennis en vaardigheden.

Specifiek

Mede gegeven de kenmerken van het LFNP, biedt het KD Associate Politiekunde nieuwe mogelijkheden om zowel de samenhang, de flexibiliteit, als de doelmatigheid van het politieonderwijs te bevorderen (forming van deeldiploma's). Meer concreet zijn ontwikkelpunten:

1. Met de komst van het LFNP, in het bijzonder de functielagen vanaf Senior, moet een nieuw evenwicht gevonden worden tussen kwalificatieniveau enerzijds en differentiatie/ specialisatie (naar vakgebied en/ of werkterrein) anderzijds. Daaraan gekoppeld zijn heroverwegingen aan de orde voor wat betreft operationele sturing en de regie van netwerken.
2. Constructie van een beroepsprofiel voor de Politieaanwettiger/ -vrouw op niveau 5 NLQF (deel A), en een daarvan afgeleid algemeen kwalificatieprofiel (deel B), dat verbijzonderd wordt naar meerdere vakgebieden en/ of werkterreinen, conform het LFNP. Aansluiting en overlap met de kwalificatie Bachelor Politiekunde is vereist. Een voorstel daartoe mag worden verwacht in het Voorjaarsadvies 2014.
3. Specifieke aandacht wordt gevraagd voor een differentiatie gericht op functies van instructeur/ docent politiekunde, in directe relatie met de kwalificatie bachelor politiekunde (vergelijkbaar met tweede graad leraar in het reguliere onderwijs).
4. Bestaande kwalificaties en daarbij behorende opleidingen zijn onderwerp van doorlichting (*Project Doorlichting Postniet Politieonderwijs*). Ook na- en bijscholing die niet formeel verankerd is in de Kwalificatiestructuur Politieonderwijs, wordt meegenomen in deze doorlichting. Wat de toets der kritiek doorstaat, wordt onderdeel van het KD Associate Politiekunde, dan wel het KD Politieonderwettiger of het KD Associate Onderwettigerkunde.

Bijlage 1. Begrippenlijst

Beroepen bij de politie

Binnen de Nederlandse politie zijn drie brede beroepen onderscheiden, de Politieambtenaar/ -vrouw, de Rechercheur en de Politiechef. Deze beroepen worden beoefend op verschillende niveaus van complexiteit, expertise, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Om deze niveaus te duiden in relatie tot het politieonderwijs wordt aangesloten bij de kwalificatieniveaus van het NLQF. Er zijn 9 ministerieel vastgestelde beroepsprofielen.

Beroepskolom

Omdat het beroep (Politieambtenaar/ -vrouw, Rechercheur, Politiechef) wordt uitgeoefend op meerdere functioneringsniveaus, kan gesproken worden van een beroepskolom.

Beroepsprofiel

Globale beschrijving van een beroep en wat er van een vakbekwame beroepsbeoefenaar mag worden verwacht. Wordt een beroepsprofiel uitgedrukt in een competentieprofiel, dan is sprake van beroepscompetentieprofiel. Een beroep dekt een categorie van functies af.

Beroepsspecifieke competenties

Competenties die nodig zijn om een beroepstaak adequaat uit te voeren, inclusief de daarin begrepen kennis, vaardigheden en expertise en de benodigde redzaamheid, teamroutine en praktijkrepertoire.

Beroepstaak

Een onderscheiden deel van de beroepsuitoefening. Beroepstaken zijn kenmerkende werkzaamheden waarop een kwalificatie is gericht. Beroepstaken kunnen meer of minder breed zijn geformuleerd en meer of minder deskundigheid vergen.

Certificaten van na- en bijscholing

Het politieonderwijs kent een groot aantal certificaten van na- en bijscholing, gericht op diverse beroepstaken en politieke rollen en handelingen. Een certificaat van na- en bijscholing wordt eenmaal vermeld binnen de kwalificatiestructuur in één bepaald KD. Met na- en bijscholing worden additionele deskundigheden en vaardigheden verworven op vakgebieden en werkerreinen die sinds kort gestandaardiseerd zijn onderscheiden in het LFNP. Ook kan het gaan om deskundigheden en vaardigheden die betrekking hebben op politieke rollen en handelingen die niet direct herkenbaar zijn in het LFNP. Na- en bijscholing impliceert niet altijd dat er 'iets nieuws' wordt geleerd, onderhoud van de vakbekwaamheid behoort er evenzeer toe.

Competentie

Een competentie betreft het vermogen om een taak op een juiste en verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren. Competentie blijkt uit oordeelsvermogen en handelingsbekwaamheid en veronderstelt kennis, inzicht, vaardigheden, houding en ervaring. Competenties zoals bedoeld binnen het politieonderwijs zijn ten eerste beroepsspecifieke competenties, geënt op onderscheiden beroepstaken en daarmee verbonden normen. Daarnaast worden bepaalde generieke competenties onderscheiden die voorondersteld en voorwaardelijk zijn voor de uitoefening van een politieberoep, dan wel daarin een eigenstandige relevantie hebben.

Competentiemodel

Het competentiemodel dat in de kwalificatieprofielen wordt gehanteerd bestaat uit vier categorieën: vakmatig, contextueel, sociaal en individueel. Het competentiemodel dat in de opleidingen en examens wordt gebruikt kent zeven velden: oordeelsvermogen, expertise, kennis, vaardigheden, praktijkrepertoire, redzaamheid en teamroutine.

Credits

Het politieonderwijs hanteert, zoals het regulier onderwijs, het *European Credit Transfer System* (ECTS). Gekoppeld aan het kwalificatieniveau levert dit de waarde van een kwalificatie (diploma, certificaat) op. Credits zijn tevens een belangrijke parameter in de bekostiging van opleidingen. Eén credit staat dan voor 28 studiebelastinguren.

Diploma politieonderwijs

Door de minister van Veiligheid en Justitie erkend document waarmee is aangetoond en vastgelegd dat de eigenaar de examenvereisten zoals beschreven in een kwalificatiedossier heeft behaald.

Deeldiploma politieonderwijs

Een politiediploma kan één of meerdere deeldiploma's omvatten, mits sprake is van een eigenstandige arbeidsrelevantie van het betreffende deel en duidelijk afgebakende examentermen. Een deeldiploma maakt aanstelling in een afgebakend deel van het politieberoep mogelijk en nodigt uit tot het behalen van het volledige

diploma. Een deeldiploma genereert een beperkte inzetbaarheid binnen de werkprocessen van de politie op het betreffende kwalificatieniveau.

Doelmatigheid

Een van verantwoordingscriteria van het kwalificatiedossier. De aansluiting van een kwalificatie op de vraag vanuit de politieorganisatie, de samenleving en het vervolgonderwijs op het naast hoger gelegen kwalificatieniveau.

Examenvereisten

De examenvereisten van elk (deel)diploma en certificaat van na- en bijscholing zijn verwoord in toetsbare examentermen, deels beroepsspecifiek in relatie tot onderscheiden beroepstaken en deels generiek in relatie tot relevante, algemene kennis, vaardigheden en expertise.

Functie

De politie als werkorganisatie heeft het werk beschreven in termen van kerntaken, vakgebieden, functies, werkterreinen en rollen en meer of minder omvattende beschrijvingen van werkprocessen, verantwoordelijkheden en te bereiken resultaten. Functiebeschrijvingen verwoorden het werk in een bepaald vakgebied, eventueel verbijzonderd naar werkterrein op een bepaald niveau van complexiteit, expertise, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. In vergelijking met de beschrijving van beroepen zijn functiebeschrijvingen aanmerkelijk specifieker.

Generieke competenties

Breed toepasbare algemene kennis, vaardigheden en expertise. Voor wat betreft het politiewerk en het politieonderwijs gaat het om competenties die voorondersteld of voorwaardelijk zijn voor de uitoefening van een politieberoep, dan wel daarin een eigenstandige relevantie hebben.

Kerntaak

De Nederlandse politie heeft de eigen wettelijke taakopdracht, cf. artikel 3 van de Politiewet, onderscheiden in vijf kerntaken, te weten Intake & Service, Handhaving, Noodhulp, Opsporing en Signaleren & Adviseren. Het begrip kerntaak wordt alleen in deze betekenis gebruikt. Voor wat betreft de taken binnen het kader van een beroep, functie, werkterrein of rol waartoe het politieonderwijs opleidt, wordt gesproken van beroepstaken.

Kwalificatie

Een kwalificatie van het politieonderwijs is een waardepapier, erkend door de minister van Veiligheid en Justitie, dat verworven competenties en daarin begrepen kennis, vaardigheden uitdrukt. Er zijn drie soorten kwalificaties: diploma's, deeldiploma's en certificaten van na- en bijscholing. De waarde van een kwalificatie wordt uitgedrukt in termen van credits en kwalificatieniveau. Het aantal credits drukt tevens de nominale studieduur uit en is als zodanig een belangrijke parameter voor de bekostiging van opleidingen.

Kwalificatiedossier

Het kwalificatiedossier vormt een verzameling van direct met elkaar samenhangende kwalificaties, naar inhoud en niveau. Kwalificatiedossiers beschrijven de aansluiting op het afnemend werkveld en de uitwerking van kwalificaties naar beoogde leeropbrengsten en examentermen. Met ingang van 2013 gelden er binnen het politieonderwijs twaalf kwalificatiedossiers, verdeeld over drie brede politieberoepen (beroepskolommen) en zes kwalificatieniveaus. In een kwalificatiedossier staan de leeropbrengsten van het politieonderwijs centraal, verbijzonderd naar drie typen kwalificaties: diploma's, deeldiploma's en certificaten van na- en bijscholing. Het geheel van alle erkende kwalificaties is opgenomen in een jaarlijks vast te stellen kwalificatiematrix.

Kwalificatiematrix

De kwalificatiestructuur als geheel is weergegeven in de vorm van een kwalificatiematrix. Hierin zijn alle door de minister van Veiligheid en Justitie erkende diploma's, deeldiploma's en certificaten van na- en bijscholing vermeld.

Kwalificatieniveau

Diploma's en certificaten van na- en bijscholing zijn geordend naar niveau. Hierbij is aangesloten bij het NLQF, het *Netherlands Qualifications Framework*, de Nederlandse variant van het EQF, het *European Qualifications Framework*. De niveaus die voor wat betreft het Nederlandse politieonderwijs gebruikt worden, zijn de niveaus 2 tot en met 7. Zie verder bijlage 2.

Kwalificatieprofiel

Een kwalificatieprofiel betreft de competenties van startbekwaamheid die bewezen verworven zijn als een diploma, deeldiploma of certificaat van na- en bijscholing wordt uitgereikt.

Kwalificatiestructuur

Landelijk stelsel van alle vastgestelde kwalificatiedossiers en daarin besloten diploma's, deeldiploma's en certificaten van na- en bijscholing.

LFNP

Het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP) en de daarin naar vakgebied beschreven functies, inclusief de verbijzondering naar werkterreinen, aandachtsgebieden, rollen en opleidingsprofielen.

Navolgbaarheid

Een van verantwoordingscriteria van het kwalificatiedossier. Betreft de wijze waarop voorstellen voor (wijziging van) kwalificaties tot stand komen. Daarbij is in ieder geval de relatie met de leiding van de nationale politie van belang, hoewel ook andere belanghebbenden relevante bijdrage verwacht mogen worden.

Nominale studieduur

De standaard studieduur die benodigd is voor het behalen van een kwalificatie, uitgaande van de wettelijke vooropleidingseisen en de gehanteerde standaard selectie-eisen, uitgedrukt in credits.

Onderbouwing

Een van verantwoordingscriteria van het kwalificatiedossier. Betreft de inhoudelijke onderbouwing van voorstellen voor (wijziging van) kwalificaties plaatsvindt (validiteit van argumenten, bronnen).

Ontwikkelagenda

De thema's die van belang zijn voor de verdere ontwikkeling van een kwalificatiedossier, de kwalificatiestructuur in brede zin en het politieonderwijs.

Opleidingsdossier

Een opleidingsdossier bevat een verzameling van direct met elkaar samenhangende opleidingen en/ of leerwegen, zoals verzorgd door de Politieacademie. Opleidingsdossiers sluiten direct aan op kwalificatiedossiers, zoals door de minister van Veiligheid en Justitie vastgesteld.

Referentiekader Nederlandse taal en rekenen

Wettelijke kader waarin referentieniveaus voor Nederlands en rekenen zijn aangegeven met betrekking tot het reguliere onderwijs dat valt onder de ministeries van OCW en ELI. In verband met de aansluiting van het politieonderwijs op het reguliere onderwijs, wordt dit kader ook toegepast in de kwalificatiedossiers van het politieonderwijs.

Samenhang

Een van verantwoordingscriteria van het kwalificatiedossier. Betreft de samenhang tussen kwalificaties onderling, waarbij ondoelmatige overlap is vermeden en doorlopende studielijnen zijn geborgd.

Startbekwaamheid

De bekwaamheid van een beginnend beroepsbeoefenaar en waartoe een politieopleiding opleidt.

Studie- en loopbaanperspectief

De gebruikelijke doorstroommogelijkheden van een gediplomeerde in de politieorganisatie en in het vervolgonderwijs (politieonderwijs of anderszins).

Vakbekwaamheid

De mate van bekwaamheid die ontwikkeld kan zijn op basis van meerjarige werkervaring.

Vakkennis en -vaardigheid

Het geheel van feiten, beginselen, theorieën en manier van werken dat nodig is voor een succesvolle uitoefening van de beroepstaak.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Eén van de descriptoren uit het NLQF. Betreft de mate van samenwerking en de mate waarin een startbekwame beroepsbeoefenaar aanspreekbaar is op het eigen handelen en/ of dat van anderen en de mate waarin verantwoordelijkheid gedragen kan worden voor de eigen werk- en studieresultaten en/ of dat van anderen.

Wettelijke beroepsvereisten

Wettelijke eisen die gesteld worden aan de uitoefening van het beroep en de beroepsbeoefenaar. In het geval van de politie hebben deze in algemene zin betrekking op het juridische kader waarbinnen het politiewerk wordt uitgevoerd. Meer specifiek hebben wettelijke beroepsvereisten betrekking op bijv. op het gebruik van

geweldsmiddelen en het ambtsedig opmaken van een proces verbaal. Wettelijke beroepsvereisten zijn vastgelegd in een nationale of internationale wet of verdrag.

Bijlage 2. Descriptoren NLQF

Niveau 5

Context: Een onbekende, wisselende leef- en werkomgeving, ook internationaal.

Kennis: Bezit ruime, verdiepte of gespecialiseerde kennis van een beroep en kennisdomein. Bezit gedetailleerde kennis van enkele beroep en kennisdomeinen en begrip van een beperkte reeks van basis theorieën, principes en concepten. Bezit beperkte kennis en begrip van enkele belangrijke actuele onderwerpen en specialismen gerelateerd aan het beroep en kennisdomein. Ruime, gespecialiseerde feiten- en theoretische kennis binnen een werk of studiegebied en bewustzijn van de grenzen van die kennis.

Vaardigheden: Toepassen van kennis: Reproduceert en analyseert de kennis en past deze toe, ook in andere contexten, om een antwoord te geven op problemen die gerelateerd zijn aan een beroep en kennisdomein. Gebruikt procedures flexibel en inventief. Signaleert beperkingen van bestaande kennis in de beroepspraktijk en in het kennisdomein en onderneemt actie. Analyseert complexe (beroeps)taken en voert deze uit. *Probleemoplossende vaardigheden:* Onderkent en analyseert complexe problemen in de beroepspraktijk en in het kennisdomein en lost deze op creatieve wijze op door gegevens te identificeren en te gebruiken. *Leer en ontwikkelvaardigheden:* Ontwikkelt zich door reflectie en beoordeling van eigen (leer)resultaten. *Informatievaardigheden:* Verkrijgt, verwerkt, combineert en analyseert brede, verdiepte en gedetailleerde informatie over een beperkte reeks van basis theorieën, principes en concepten, van en gerelateerd aan een beroep en kennisdomein evenals beperkte informatie over enkele belangrijke actuele onderwerpen en specialismen, gerelateerd aan het beroep en kennisdomein en geeft deze informatie weer. *Communicatievaardigheden:* Communiceert doelgericht op basis van in de context en de beroepspraktijk geldende conventies met gelijken, leidinggevend en cliënten.

Competentie: Verantwoordelijkheid en Zelfstandigheid: Werkt samen met gelijken, leidinggevend en cliënten. Draagt verantwoordelijkheid voor resultaten van eigen activiteiten, werk en studie. Draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor het resultaat van activiteiten en werk van anderen en voor het aansturen van processen.